

Aktivt vallfröår 2015

Framåt för klöver. Rödklöver ökade mest i areal av vallfrögrödorna 2015. Sverige är nu störst på ekologiskt vallfrö i världen.

Svensk vallfröodling står sig stark. 2015 var ett hyfsat normalår, men med en ganska utdragen skördeperiod. Ökade arealer gör oss nu till världens största producent av ekologiskt vallfrö.

Text: Gunilla Larsson, SFO

Foto: Hans Jonsson, Svensk Frötidning

När vi ser tillbaka på fröåret 2015 så var det nog att betrakta som ett ganska normalt fröår med ömsom vin och ömsom vatten. Vintern 2014/15 var mycket mild med en relativt tidig men kall vår. Den ganska svala väder-

leken präglade sedan sommaren med undantag för ett högtryck i början av juli vilket gynnade pollineringen av både vit- och rödklöver.

Skörden kom igång i relativt normal tid, men blev ganska utdragen på grund av kallt väder och nederbörd. Det skiftande skördevädret gjorde att maskinkedjan sattes på prov för att klara av fröskörden. Både strängläggning, stränglyftning och olika skärbordsmodeller testades med varierande framgång. Det blev stabila normalskördar för de flesta arterna, med lite spets för timotej, rödsvingel och engelskt rajgräs.

Svenska fröarealen har ökat

Den svenska fröarealen 2015 nådde strax över 14 000 hektar vilket är en ökning med cirka 1 000 hektar jämfört med föregående år. Störst var ökningen på klöversidan mindre på övriga fröslag. Det råder ständigt efterfrågan på klöverodlare och då speciellt rödklöverfröodlare. I Danmark, som är giganten inom fröodling i Europa, minskade dock fröarealerna för skörd 2015 med cirka 10 000 hektar jämfört med 2014.

Sverige störst på ekofrö

Produktion av ekologiskt vallfröutsäde är ingen stor odling

Större vallfröodling 2015 jämfört med 2014

Art	Konventionellt odlad frö hektar		Eko-frö hektar	
	2014	2015	2014	2015
Rödklöver	1 450	1 724	881	1 175
Alsikeklöver	73	85	55	34
Vitklöver	195	345	528	676
Timotej	3 035	3 285	1 625	1 520
Ängssvingel	1 147	1 348	380	407
Rödsvingel	1 693	1 973		
Ängsgröe	348	253		
Hundäxing	75	59	60	68
Engelskt rajgräs	536	246	209	149
Rörsvingel	379	479	204	187
SUMMA	8 936	9 796	3 942	4 216

Svensk fältbesiktigad godkänd fröareal 2014 och 2015

globalt sett, men här har Sverige lyckats etablera sig som en av de största producenterna tillsammans med Danmark. Genom att ta fram frö med god kvalitet finns det efterfrågan och en exportmarknad är tillgänglig. 2015 hade vi i landet en vid fältbesiktning godkänd areal på 4 216 hektar ekologiskt frö i Sverige och i Danmark 2 658 hektar. Inriktningen på vilka fröslag som odlas är dock relativt olika. I Sverige är det rödklöver och timotej som utgör de stora arealerna, medan det i Danmark huvudsakligen odlades engelskt rajgräs. I både Sverige och Danmark odlades det ungefär lika mycket ekologisk vitklöver.

Flera intressanta försök

Odlingstekniska försök är en viktig pusselbit för att hitta nya vägar för en säkrare och mera lönsam produktion. Under 2015 genomfördes 4 försök i en nystartad försöksserie med ökad kvävegödsling och tillväxtreglering i timotej. 3 svampförsök i timotej skördades också. Satsningen på rödklöver fortsatte och både tillväxtregleringsförsök och skördetidsförsök skördades under hösten. Det finns i dagsläget inte några färdigbearbetade försöksresultat att presentera utan

detta kommer under 2016 i Frötidningen.

Nytt frökontrakt

Under hösten har SFO tillsammans med de svenska fröföretagen arbetat med att ta fram ett nytt gemensamt vallfrökontrakt. Ledstjärnan i detta arbete har varit att öka jämförbarheten mellan olika kontrakt och att ge internationell konkurrenskraft. Villkoren i detta kommer att gälla från och med 2016 års skörd. Mera om kontraktet finns att läsa på sidorna 24-25 här i Svensk Frötidning.

ERFA fortsatt populärt

ERFA-grupper har visat sig vara ett koncept som fröodlarna anammat. Vi startade våren 2015 med 5 grupper i Mälardalen och vid första träffen samlade vi drygt 60 fröodlare i området. Under säsongen träffades grupperna ytterligare ett par gånger på egen hand utan medverkan från SFO. Planen är att till våren starta liknande grupper i västra Sverige. I Skåne och Östergötland finns sedan flera år en etablerad verksamhet med ERFA-grupper.

Stor succé på Nuntorp

I november arrangerades tillsammans med tidningen Lant-

Fröåret 2015

- Stabila normalskördar med spets för timotej, rödsvingel och engelskt rajgräs.
- Bra pollinering
- Utdragen skörd
- Ökad areal främst på rödklöver.
- Sverige störst i världen på ekofrö.
- Flera intressanta odlingstekniska försök
- Framtagande av nytt frökontrakt för bättre jämförelser och internationell konkurrenskraft
- Populära aktiviteter: ERFA-grupper, frömöten, Borgeby Fältdagar och Brunnby lantbrukardagar.

Toppentimotej. 2015 var ett bra år för timotej.

mannen en vallfröodlag på Nuntorps Naturbruksgymnasium. Detta blev en verklig succé med 120 deltagare från hela landet. Under dagen medverkade experter på tröskning, torkning och odlingsteknik. Den norske fröodlingsforskaren Lars Havstad deltog med ett intressant föredrag och visade resultat från norska fröodlingsförsök.

Borgeby Fältdagar och Brunnby lantbrukardagar är exempel på två andra stora evenemang där föreningen medverkat, förevisat demoodlingar och diskuterat fröfrågor. ●